

ВІСНИК стоматології

Науково-практичний журнал

3

Oдеса • 2013

Вестник стоматологии VISNYK STOMATOLOGY

ЗМІСТ**Експериментально-теоретичний розділ**

Борисенко А. В., Ткач О.Б., Левицький А. П. Вплив оральних апішований сіликагелю, містежого наночастинами золота чи срібла, на ступень дисбіотича десни крьс після воздействія ліпополісахаріду.....	2
Томилина Т. В., Микаренко О. А., Селиванська І. А., Хромагдіна Л. Н., Квініа О. З. Антидисбіотичне дієслідство квартуліну на десну крьс з експериментальним іммуно-дефіцитом.....	4
Лук'янчук В.Д., Гордійчук Д.О., Кравець Л.С. Порівняльний аналіз пітетики вільновідміжливих реакцій у шурів на моделі пародонтиту при застосуванні піщаної пічі і чечевиці.....	7
Колесник Т.В. Експериментальне обосновання примісного комплексної противоспалітальної терапії при леченії заболевань тканик пародонту.....	14

Терапевтичний розділ

Дегтярёва Л. А. Аналіз швидкості течения хронічного періодонтіту з використанням інтегрального показника комплексного апікального індекса.....	18
Чепурко П. И., Еленова Е. И., Сафонова А. В., Макаренко О. А. Уровень секретирого імуноглобуліну А в слюніх больных періодонтитом в зависимости от стадии орального цистіоза и способа лечення.....	21
Дуригіна Л. Х., Косенко К. М., Вербенко В.А. Гігієнічність комплексної терапії і профілактики захворювань парадонту у віддалені терміни спостереження за даними психологічного обстеження пацієнтів.....	24
Газкина О. П. Уровень маркеров костного метаболізма у подростков з генералізованим пародонтитом, на фоні деформальних позицій позвоночника.....	30
Деньга О. В., Шучилина Е. С. Клинико-лабораторное обоснование эффективности разработанного комплексного метода профилактики и лечения одонтогенного химиотерапии в полости рта у больных раком молочной железы.....	34

Хірургічний розділ

Варжапетян С. Д., Гулок А. Г., Фаренюк О. А. Использование различных рентгеноэтических методов исследований в диагностике нерхническостного синусита.....	38
Бабікова Т.М., Демидова Е.А. Оптимизация лучевой диагностики одонтогенного гайморита.....	42
Яровая С. П., Яценко Е. А., Яценко И. И. Качественный и количественный состав микрофлоры гайморовых пазух при одонтогенном гайморите.....	48

Ортоцедичний розділ

Богатиренко М. В. Порівняльна характеристика різних способів ізоляції контактуючого середовища від скрілату золотого твердіння на стадіях інкамісізації.....	52
Глажунов О.А., Рабонік М.И., Глазунов А.О. Оклюзійная способность проксимального валика и оценка метода ее формирования по Л.И. Ларину.....	54

Ортодонтичний розділ

Деньга А. Э., Макаренко О. А. Биохимические параметры ротовой жидкости у детей с начальным карисом зубов в процессе комплексного ортодонтического лечения.....	58
Суслова О. В. Оценка эффективности комплексного метода лечения скученности зубов.....	63
Панахов Н. А. Каріес зубів у підростков республік Азербайджан з зубочелюстними аномаліями	68

Стоматологія дитячого віку

Безвушко Е.В., Чукрай Н.Л., Ахмад Хатем Джасер. Взаємозв'язок між фінансовим розвитком і зуборівневими аномаліями у дітей, які проживають на забрудненній території	71
Гевідюк Н.О., Вільчак О.Я. Ураження слизової горла дітей гострих респіраторних вірусних інфекціях у дітей, хворих на бронхіальну астму	76
Соколова И.И., Волченко Н.В. Відмінні типи пісольового обуття на возрастные изменения биомеханіческих параметрів слони у дітей.....	79

літерах нейтрофілів. Звертає на себе увагу статистично дослідження ($P<0,01$) зростання у мазках-видбітках кількості еозинофілів, які можуть оznаки виражених дистрофічних змін. В підсумку епітелію нестійко виявляються лімфоцити, як правило, малі. Поодинокі лімфоцити суттєвого діагностичного значення не мають, проте збільшення їх кількості свідчить про втігнення в процес імунної системи організму і переході гострій захисної реакції в хронічну.

Таким чином, виявлення дуже значної кількості мікроорганізмів, прикріплених до поверхні епітеліальніх, може мати діагностичне значення і свідчити про прискорення активності нормальних механізмів очищання слізової обов'язки і високої ймовірності розвитку інфекційного процесу при якомусь мікроорганізмі, порушують таїність епітезіні та підлогах нанін, проникаючи в них або діючи своїми токсинами.

Висновки. Отже, на характері колонізації перебігу ГРВІ у дітей, хворих на бронхіальну астму, безпосередньо відображається співвідображення між ступенем колонізації бактеріальної флори та розрізнянням організму дітей [1, 8]. Нами встановлено інформаційну значимість кількісних і якісних показників клітинних компонентів СОПР як факторів місцевого імунітету. Співвідображення між епітеліальними клітинами СОПР та видовим і кількісним складом мікроорганізмів може залежати, очевидно, від співвідношень між їх патогеністю та типом колонізації бактеріальної флори, з однієї сторони, і реактивністю мікроорганізму, з іншої.

Дискусія частота виявлення бактерій і хвильок інфекційних агентів з розвитком запалення не є єдиним показником роля дозволяє по-новому оцінити роль респіраторної інфекції в патогенезі БА. Ряд авторів вважають, що вірусна інфекція є тригером застудення хронічного запальового процесу при БА [7, 9-11]. Встановлено рядом досліджень можливість перехастення респіраторних вірусів на фоні тижневого протиірусного захисту говорить про те, що віруси можуть брати активну участь в циклічності БА, а не тільки варіант розвитку застудення хвороби.

Список літератури

- Бобирек В. Н. Особливості показників імунітету ботольфів бронхіальної астми в сочтанні з алергічними ринівністями / В. Н. Бобирек, Л. А. Муляр [ін.]. // Імунологія та алергологія. - 2005. - №3. - С. 68.
- Заболевання слизової оболонки подистої та нуб / Поз ред проф. Боровського Б. В., пред. А. Л. Машкінською. - М.: МЕДПрес, 2001. - 120 с.
- Значення вірусної інфекції при алергічних блязвинах у дітей і підлітків. Якін: Пульмонологія дітей і відповідні проблеми / В. Г. Бугацька, В. А. Балабіцький, І. І. Сенчоза, Т. Б.; поз ред. О. І. Мізнеринського, А. Д. Ціргандрієва [твір]. - М.: 2006. - С. 106-115.
- Волинська Л. А. Стат біотопу респіраторії у дітей і частими респіраторними захворюваннями / Л. А. Волинська, Л. І. Романюк, Р. Н. Калічай // Педіатрія та педіатрія. - 2009. - № 1 (39). - С. 160-161.
- Гайдей В. Р. Роль умовно-патогенних флори і морулевозного кокефазу у дітей, які живуть і тривало хворіють / В. Р. Гайдей // Інфекції і хвороби. - 2002. - №1. - С. 92-93.
- Іванова В. В. Запитання питання північності способу зберігання слизової оболонки носової рідини / В. В. Іванова, М. А. Могильницькі // Стоматологія. - №103. - №5(23). - С. 4-6.
- Некоторые аспекты терапии острых респираторных заболеваний у детей с астмой / Э. Э. Локшина, О. В. Зайцева, С. В. Кашевер [и др.] // Лечебний архів. - 2012. - № 3. - С. 50-56.

- Заявлювання стискової обговорюючої ролі у дітей / Ю. І. Марченко, Р. В. Казакова та ін. - Європ-Франківськ: Дит-во Івано-Франківськ державний університет, 2004. - 134 с.
- British Society for Allergy and Clinical Immunology ENT Sub-Committee. Rhinitis - Management Guidelines. - Duxford, London UK. - 2006. - 528 p.
- Gern JE. Rhinovirus respiratory infections and asthma. American Journal of Medicine. 2002; Vol. 112 Suppl 6A. P. 19-27.
- Peebles RS Jr. Hartert TV. Respiratory viruses and asthma. Current Opinion in Pulmonary Medicine. 2000; Vol. 6(1). P. 10-14.

REFERENCES

- Bobyriv V.N., Mulyar L.A. i dr. Features of indicators of immunotyt of patients with bronchial asthma in combination with allergic rhinosinusitis. Immunologiya ta alergiologiya. 2005; 3: 68.
- Borovskiy Ye. V., Mashkilevson A. I.. Zabolevannia sлизової оболочки ротової та глотки [Diseases of a mucous membrane of an oral cavity and lips]. Moskva, MEDpress, 2001: 320.
- Bulgakova V.L., Balabolkin I.B., Semenov T.B. Pediatriologiya: дівчині: захворювання та захист [Pediatriology of children's age: problems and decisions]. Moskva, 2006:ch:106-114.
- Volyantseva L.A., Kozlyayuk L.B., Kalashny R.N. Condition of a mucosa of a rotoglotka u children with frequent respiratory diseases. Pediatriologiya i pediatriya. 2009; №19): 50-161.
- Gaiday V.R. Role of opportunistic flora and violation of a mucous homeostasis at children, it is frequent and long the ill. Infekciyni invazyi. 2002; 1: 92-93.
- Gennadiev V.V., Mogil'tsuy M.A. Protective properties of blankets of an epithelium of a mucous membrane of an oral cavity. Stomatologiya. 2002; 25(3):4-6.
- Lokshina E.E., Zaytseva O.Y., Zaytseva N.V., Grammatika O.V., Shlyapareva I.V., Mirtazayeva O.A. Some aspects of therapy of sharp respiratory diseases at children with an allergy. Lechushchichiy vrach. 2012;3:50-56.
- Marchenko O.I., Kazenkova R.V., Dieklo E.N., Razikko M.M., Gavriluk N.O. Zabolyuvannia sлизової оболонки ротової та глотки [Diseases of a mucous membrane of a cavity in company at children]. Ivano-Frankivsk, Vyd-vo Ivanu-Frank. derzh-med.akademii, 2004: 133.
- British Society for Allergy and Clinical Immunology ENT Sub-Committee. Rhinitis - Management Guidelines. - Duxford, London, UK. 2006:635.
- Gern JE. Rhinovirus respiratory infections and asthma. American Journal of Medicine. 2002; Vol. 112 Suppl 6A. P. 19-27.
- Peebles RS Jr. Hartert TV. Respiratory viruses and asthma. Current Opinion in Pulmonary Medicine. 2000; Vol. 6(1). P. 10-14.

Надійшла 23.05.13

УДК 612.313.3-053.5.577

І. І. Соколова, д. мед. н., Н. В. Волченко,

Харківський національний медичний університет

ВЛИЯНИЕ ТИПА ШКОЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ НА ВОЗРАСТНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ БИОХИМИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ СЛОНЫ У ДЕТЕЙ

Обучение детей по более сложной (коллективной) форме группам природам с возрастом и изменения уровня в основе биохимических параметров эндокринной системе (гипофизит и

катализи) і збільчення маркера мікробної обсемененості (уреази).

Ключові слова: шкільне обучення, слюна, ферменти, дисбіоз.

I. I. Sokolova, N. V. Volchenko

Харківський національний медичний університет

ВІЛІВ ТИПУ ШКОЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА ВІКОВІ ЗМІНИ БІОХІМІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ СЛІНИ У ДІТЕЙ

Навчання дітей за складної (комплексної) программи приносить з віком до зниження рівня в слюні біохімічних параметрів захисних систем (лізозиму і катализи) і до збільшення рівня маркера мікробного обсемененості (уреази).

Ключові слова: шкільне обучення, слюна, ферменти, дисбіоз.

I. I. Sokolova, N. V. Volchenko

Kharkov National Medical University

THE INFLUENCE OF THE TYPE OF SCHOOLING ON THE AGE CHANGES IN BIOCHEMICAL PARAMETERS OF SALIVA IN CHILDREN

ABSTRACT

Different education programs, widely used in Ukraine recently, give inadequate mental and psychological load. This fact, undoubtedly, affects physical health of children. That is why the aim of our investigation was to study the biochemical parameters of saliva of children of different age at their study by comprehensive or collegial programs. The difference in these programs is that in collegial program more time is spent in studying, mental workload is increased by complication of the given tasks. 37 children at the age of 8-11 and 13-16 years old took part in the investigation. 17 children underwent the comprehensive schooling, and 20 ones – the collegial program. Mixed unstimulated saliva, in which the level of biochemical markers of inflammation (лізозима активність), мікрофлори (уреаза активність), the degree of dysbiosis by Levitskij method, index of nonspecific immunity (лізозима активність), the activity of antioxidant enzyme of catalase and enzyme of mineralization – alkaline phosphatase, were determined, was gathered in all children. It was revealed that at children growing older the more difficult (collegial) program education results in reduction of the level of biochemical markers of protective systems (лізозима und catalase) and the growth of the marker of microbe insemination (уреаза) in saliva.

Key words: schooling, salvia, enzymes, dysbiosis.

Розрізняючі школяні программи обучения, які в останнє время широко використовуються в Україні, висулюють неадекватну умітнісну та психологічну навантажку, чо, безумовно, сказується на фізичному здоров'ї дітей [1-3].

Цель нашого дослідження. Изучение біохімічних параметрів слюни дітей різного віку при обученні їх по общеобразовательній або по колегіальній программам. Розрізняючі між собою цими програмами є в тому, що в колегіальній програмі участь удається більше часу, умітнісна навантажка за рахунок залежності поставлених завдань [4, 5].

Така программа обучения створює передко-

стресові ситуації в організмі, які, як відомо, патогенно сказуються на состоянні багатьох фізіологіческих систем [6, 7, 8].

Матеріали та методи. В дослідженнях брали участь 37 дітей в віці 8-11 років (20 дівчат) і 13-16 років (17 дівчат). Из цього числа 17 дітей обучались по общеобразовательній программі, а 20 дітей – по колегіальній.

У всіх дітей субініали смешану нестимулювану слюну в співвідповідності з рекомендаціями [9].

В слюні определяли рівень біохімічних маркерів воспалення (активність лізозими [10]), мікробної обсемененості (активність уреази [11]), ступінь дисбіоза за Левіцким [11], показника ненаспеціфічного іммунітета (активність лізоцима [12]), активність антиоксидантного ферменту катализи [9], а також фермента минералізації – щелочний фосфатаза (ЩФ) [9].

Результати та їх обговорення. На рис. 1 представлені результати определення в слюні дітей різного віку біохімічних маркерів воспалення та лізозима. Из цих даних видно, що рівень маркера воспалення – активність лізозими має тенденцію до зросту з віком дітей, причому ця тенденція не залежить від характера шкільного обучения. Тем не менше, у дітей, отриманих обучені по колегіальній программі, рівень лізозими в обох вікових групах несильно вище аналогічного показателя у дітей, отриманих по общеобразовательній программі.

Скорішіше інакше веде себе активність уреази, відражаючої мікробну обсемененість. У дітей, находящихся на общеобразовательній программі, обнаружується, тоді як у дітей, отриманих по колегіальній программі, активність уреази не тільки не зменшується, але і проявляє тенденцію до зросту.

Аналогічні зміни претерпіває і показатель ступеня дисбіоза за Левіцким: у дітей, отриманих по общеобразовательній программі, ступінь дисбіоза з віком падає (починаючи з 2.5 раза), тоді як у дітей, отриманих на колегіальній программі, ступінь дисбіоза не тільки не зменшується, але і проявляє тенденцію до зросту.

На рис. 2 представлені результати определення в слюні захисних ферментів у дітей різного віку, обучакихся по різним школянім программам. Як видно з цих даних, у дітей, отриманих по общеобразовательній программі, активність лізоцима з віком різко (починаючи з 2 раз) зростає, тоді як у дітей, отриманих на колегіальній программі, активність лізоцима не зростає з віком, а рівень інших показателей захисту – активність катализи та ЩФ достовірно знижується з віком.

Таким образом, обучені діти по колегіальній программі приводять з віком до зниженню рівня захисних ферментів. Тем не менше, начальні показатели захисних ферментів слюни у дітей в віці 8-11 років суттєво вищі у дітей, отриманих обривання по колегіальній системі.

Получені дані свідчать про те, що відповідно до активного впливу на становище ніс-глотки складної программи обучения і ставят на повестку дня різноманітні проблеми укріплення здоров'я дітей, отримуючих такі программи обучения.

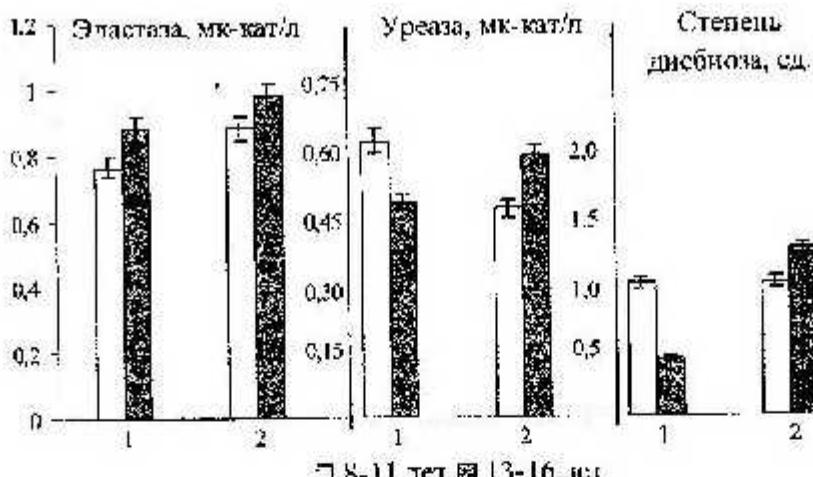

Рис. 1. Вплив характера обучения на возрастные изменения уровня в слюне биохимических маркеров воспаления и дисбиоза (1 – общеобразовательная программа, 2 – колегиальная программа).

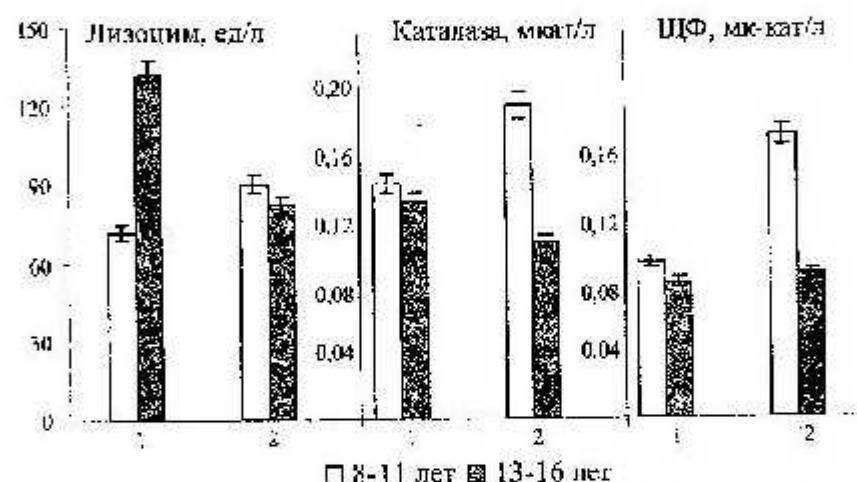

Рис. 2. Вплив характера обучения на возрастные изменения уровня засятых ферментов слюны (1 – общеобразовательная программа, 2 – колегиальная программа).

Список літератури

- Пивоварова Е. А. Физиология человека / Е. А. Пивоварова, Р. М. Григорьев // Гигиена и санитария. – 2007. – Т. 3, № 4. – С. 132-134.
- Коренев Н. М. Проблемы формирования здоровья в современной школе / Н. М. Коренев // Журнал АМН Украины. – 2001. – Т. 7, № 3. – С. 172-179.
- Беседина А. А. Постоянное заорощающее штаб-штабников при новационной системе обучения / А. А. Беседина, Т. М. Колпакова // Медицина сегодня и завтра. – 2003. № 1. – С. 93-96.
- Баранов А. А. Медицинские и спортивные аспекты адаптации современных подростков к условиям воспитания, обучения к трудовой деятельности. Руководство для врачей / А. А. Баранов, В. Р. Кудоа, Л. М. Сухарека – М.: ТЭОТАР-Медика. 2007. – с. 352.
- Критерии оценки адаптации детей к высоким учебным нагрузкам / Т. В. Потуличук, М. В. Макарова, Е. И. Прахин [и др.] // Гигиена и санитария. – 2011. – № 6. – С. 41-44.
- Макничак Т. Ш. Бюджет времени, успеваемость и адаптация учащихся профильных классов «Школа – НУЗ» / Т. Ш. Макничак, К. Т. Тимошенко, Г. А. Гончарова // Гигиена и санитария. – 2012. – № 2. – С. 67-69.
- Карпенко Ю. Д. Особенности функционального состояния организма студентов в условиях новационного стресса / Ю. Д. Карпенко // Гигиена и санитария. – 2010. № 1. – С. 76-80.
- Мусалтінова Р. С. Вплив предметних складників на функціональне состояние организма старшокласників у Р. С.

Мусалтінова // Гигиена и санитария. – 2012. – № 2. – С. 61-63.

5. Биохимические маркеры воспаления тканей ротовой полости метод рекомбинантного / А. П. Левицкий, О. В. Деница, О. А. Макаренко [и др.] – Одеса: КП ОГПУ, 2010. – 16 с.

10. Левицкий А. П. Метод определения активности фермента N-изоцимазы: метод рекомендации / А. П. Левицкий, А. В. Стефанова. – К: ГФЦ України, 2002. – 15 с.

11. Ферментативный метод определения фиброза полости рта для спринклера про- и пребиотиков: метод рекомендации / А. П. Левицкий, О. А. Михаренко, И. А. Селиванская [и др.] – К: ГФЦ України, 2007. – 26 с.

12. Левицкий А. П. Дентим вместо антибиотиков / А. П. Левицкий. – Одеса: КП ОГПУ, 2005. – 74 с.

REFERENCES

- Pivovarova E. A., Gorodnichenko R. M. Human physiology. Gigieta i sanitariya. 2007; 33 (4): 132-134.
- Korenov N. M. Problems of formation of health at modern school. Zhurnal AMN Ukraine. 2001; 7 (2): 475-479.
- Besedina A. A., Kolpakova T. M. Health status of schoolchildren under the conditions of a new innovative system of education. Meditsina srodovishcha i zavtra. 2003; 1: 93-96.
- Baranov A. A., Kudoa V. R., Sukharev L. M. Medical and sports aspects of adaptation of modern teenagers to the terms of education, training and labour activity. Guidance for Doctors. Moscow, 2007.

GEOITAL Media, 2007: 352.

5. Potupchik T. V., Makarova M. V., Prakhlin E. I. Criteria for determining the adaptation of children to schooling loads. *Gigiena i sanitariya*. 2011; 6: 41-44.

6. Minnibayev T. Sh., Timoshenko K. I., Goncharova G. A. Time budget, progress, and adaptation in school-university profile class pupils. *Gigiena i sanitariya*. 2012; 2: 67-69.

7. Karpenko Yu. D. Functional states in students under examination stress. *Gigiena i sanitariya*. 2010; 1: 78-80.

8. Musakirova R.S. Influence of subject olympiads on the functional state of organism of senior pupils. *Gigiena i sanitariya and Sanitation*. 2012, 2: 61-63.

9. Levitskiy A. P., Dengz O. V., Makarenko O. A., Den'yanenko S. A., Rossachanova L. N., Krasav O. E. *Biokhimicheskie markery vospaleniya zubovoy polosy: metodicheskie rekomendatsii* [Biochemical markers of inflammation of oral cavity tissue: method guidelines]. Odessa, KP OCT, 2010: 6.

10. Levitskiy A. P., Stefanov A. V. *Metody opredeleniya aktivnosti elastazy i eye inhibitorov* [Methods for determination of activity of elastase and its inhibitors]. Kiev, CFCU, 2002: 15.

11. Levitskiy A. P., Makarenko O. A., Selivanskaya I. A., Rossachanova L. N., Dengz O. V., Puchta V. N., Skidan K. V., Goncharuk S. V. *Farzenomernyye metodi opredeleniya diabetoz polosy dlya skrininga pro- i prebiotikov: metodicheskie rekomendatsii* [Biocytatic methods for determination of oral dysbiosis for screening pro- and probiotics: method guidelines]. Kiev, CFCU, 2007: 22.

12. Levitskiy A. P. *Lizozym: inwesto antibiotik* /Lysozymic instead of antibiotics). Odessa, KP OCT, 2005: 74.

Поступило 21.08.13

